

W dzisiejszym numerze pełna tabela loterii

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Poniedziałek 22 listopada 1937 r.

Nr. 324

Spisek faszystowski we Francji

Policja wykryła tajne arsenały wartości miliona franków

PARYŻ. — Cała prasa paryska w dalszym ciągu przepelniona jest rewelacjami na temat rewizyj, przeprowadzonych przez władze policyjne w poszukiwaniu składów broni i uczestników tajnej organizacji politycznej t. zw. białych kapturów.

Wczorajsze informacje podkreślają z naciskiem wielkie rozmiary wykrytej afery, ze względu na wielką ilość wykrytych broni oraz na rozgałęzioną sieć wykrytych nadawczych aparatów radiowych.

W ciągu ostatnich dwóch lat władze policyjne wykryły również około 200 radiowych aparatów nadawczych i fałszywych czajek w punktach takich, jak w sąsiedztwie aeroportów, w wielkich portach morskich, w pobliżu granic i w pobliżu kwater.

„Populaire” oblicza wartość znalezionej broni na milion franków, stawiając pytanie, kto finansował całą tę sprawę?

W kołach dziennikarskich Paryża kursuje pogłoska, że właściciele tych tajnych arsenałów, prowadzili na wielką skalę przemysł broni w Hiszpanii, zarabiając na nim znaczne sumy, które obracane były na nabywanie broni, zatrzymywanie przez organizację wewnątrz kraju.

Tym niemniej wysuwa się zarzucie, kto finansował całą

tę sieć wykrytych dotychczas arsenałów i zakup broni oraz jakie czynniki polityczne stały poza aresztowanymi ośmiu nieznanymi nikomu ludźmi, należącymi do tak różnych sfer, jak antykwariusze, czy przemysłowcy prowincjonalni. Dotychczas bowiem żadne z bardziej znanych nazwisk politycznych nie zostało w tej aferze ujawnione.

W Paryżu największe wrażenie zrobiła rewelacja, że przy rewizji przy ulicy Ribeira znaleziono ukryte w tankach benzynowych dwie bomby nie nalożone wprawdzie, ale zaopatrzone w mechanizm zegarowy.

Bomby te poddano badaniu specjalistów — puzkarzy, którzy oficjalnie swej opinii jeszcze nie wydali. Tym niemniej w Paryżu krąży pogłoski, iż zo stała stwierdzona tożsamość tych mechanizmów zegarowych z mechanizmami bomb, znalezionych przy tunelu kolejowym na granicy francusko - hiszpańskiej w Cerbers.

Porównanie tych bomb z bombami, które wywołały katastrofę w dwóch domach w pobliżu placu Gwiazdy, jest niemożliwe, ponieważ po tamtych bombach nie znaleziono ani jednego odłamka, który by dał podstawę badań.

Drugim faktem, który wywołał dość duże wrażenie w Pary

żu jest, jak donosi, „Le Journal”, wzmocnienie posterunków policyjnych przy wejściach do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i do t. zw. „Surete Generale”, gdzie po godz. 9-ej rano każdy wchodzący jest bardzo ściśle legitymowany.

Prasa lewicowa jaryska omawia tę sprawę w alarmujących artykułach, mówiąc o spisku prawniczo - faszystowskim, skierowanym przeciwko Republice.

Niemcy chcą storpedować blok francusko-angielski

PARYŻ. Mimo utrzymujących się w prasie światowej pogłoski o rychłym podjęciu dalszych rozmów dyplomatycznych między W. Brytanią a Włochami, koła polityczne Paryża wypowiadają się na ten temat z dużym sceptycyzmem.

W kołach tych uważają, że pogłoski o dalszych rozmowach włosko - angielskich w tej chwili są przedwczesne i że będzie musiał upłynąć dłuższy przeciąg czasu zanim oba rządy wejdą na drogę rozmów dwustronnych.

Temu sceptycyzmowi w stosunku do rozmów włosko - angielskich odpowiada jednocześnie coraz bardziej spokojny stosunek do wizyty lorda Halifaxa i do rozmów angielsko - niemieckich.

W kołach politycznych Paryża inicjatywa polityczna Anglii traktowana jest obecnie bez żadnych obaw co do możliwości niespodzianek ze strony angielskiej. Wczorajszy „Temps” w artykule wstępnym polemizuje ze stanowiskiem prasy niemieckiej, która — według dziennika — w dalszym ciągu liczy na możliwość zbliżenia między Anglią a Niemcami na podstawie zasady dwustronnego porozumienia poza ramami bloku francusko - angielskiego.

Jest to, pisze „Temps”, złudzenie, które może doprowa-

Z dzienników prawniczych „Epoque” traktuje całą sprawę sceptycznie, stawiając w artykule Kerillisa pytanie dla jakich celów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i „Surete Generale” nadają taki rozgłos sprawie kapturów, starając się widocznie o stworzenie dywersji, czy też o wykorzystanie tej sprawy dla sklejenia z powrotem frontu ludowego.

W każdym razie, oświadcza Kerillis, nawet przy tych podej-

rzeniach koła narodowe francuskie nie mogą pozostać obojętne w stosunku do afery i muszą zbadać ją dokładnie, aby sprawdzić, w jakiej mierze ta oryginalna tajna organizacja pozostawała na usługach obcego mocarstwa.

Zwalczamy agentów Moskwy — pisze p. Kerillis, ale z taką samą stanowczością zwalczamy i agentów Berlina, jedni i drudzy bowiem są równie niebezpieczni dla Francji.

dzie Niemców tylko do nowych rozczarowań. Rząd brytyjski bowiem widzi w nawiązaniu kontaktu z Berlinem i Rzymem przede wszystkim drogę do ogólnego uregulowania zagadnień europejskich, z którego nie może być wyłączone żadne zainteresowane państwo.

„Temps” z naciskiem oświadcza w zakończeniu, iż współpraca francusko - angielska jest taką samą rzeczywistością polityczną, jak i współpraca między Berlinem a Rzymem i że wszelkie usiłowania rozdzielania Francji i Anglii są skazane z góry na niepowodzenie.

Lord Halifax u kanclerza Hitlera

BERLIN. — Lord Halifax przybył w piątek o godz. 9.40 w towarzystwie min. Neuratha do Berchtesgaden, skąd udał się natychmiast, prywatnym samochodem kanclerza Hitlera do Berghof. W czasie drogi miał min. Neurath sposobność zwrócenia uwagi lorda Halifaxa na piękno przyrody bawarskiej.

W Berghof powitał lorda Halifaxa na progu swego domu kanclerz Hitler. Następnie odbyła się w gabinecie kanclerza trwająca 1 i pół godziny rozmowa, w której wziął również udział min. Neurath.

W Monachium min. Neurath zapoznał lorda Halifaxa z organizacją partii narodowo - socjalistycznej, a wieczorem powrócił do Berlina.

Tajna drukarnia w Wiedniu tworzyła nielegalną gazetę hitlerowską

WIEDEN. — Ubiegłej nocy policja aresztowała skład tajnej drukarni i redakcji nielegalnego pisma narodowo - socjalistycznego „Oesterreichischer Beobachter”.

Drukarnia zaopatrzona była w nowoczesne maszyny. 12 osób aresztowano na miejscu, przy czym jeden ze współpracowników popełnił samobójstwo, rzucając się z okna na bruk.

Wykrycie tajnej drukarni na stało przypadkowo, a mianowicie samochód ciężarowy, przewożący egzemplarze „Oesterreichischer Beobachter” rozbił się na ulicy, rozsypując numery nielegalnego pisma.

Aresztowano nadto jeszcze kilkanaście osób. Dalsze śledztwo, które zatacza coraz szersze kręgi, jest w toku.

Gandhi niebezpiecznie chory

BOMBAJ. — Stan zdrowia Gandhiego wzbudza poważne zaniepokojenie wśród jego przyjaciół.

Ciśnienie krwi zbliża się do niebezpiecznej granicy. Lekarze, czuwający nad stanem zdrowia Mahatmy orzekli, iż powi-

nien on niezwłocznie zaniechać wszelkiej pracy. Najmniejszy wysiłek fizyczny, czy umysłowy może mieć groźne następstwa.

Zdaniem lekarzy Gandhi powinien rozpocząć kilkumiesięczny odpoczynek,

Traktat angielsko-amerykański

ukreśla politykę prez. Roosevelta

PARYŻ. — Zapowiedź prezydenta Chamberlaina i podsekretarza stanu rządu waszyngtońskiego p. Cordela Hulla o oficjalnym nawiązaniu rokowań między Anglią a Ameryką, przyniosła w Paryżu, jako wydarzenie o pierwszorzędnym znaczeniu nie tylko gospodarczym, lecz i politycznym.

W kołach politycznych Paryża podkreślają, iż współpraca ekonomiczna między W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi, może doprowadzić tylko do za-

ciśnienia współpracy politycznej między obu krajami.

Zawarcie traktatu handlowego między Anglią a Ameryką, byłoby ze względu na znaczenie i na rozmiary wymiany handlowej między obu tymi krajami ukoronowaniem polityki prezydenta Roosevelta i podsekretarza stanu Hulla, zmierzającej do stworzenia systemu traktatów handlowych, opartych na wzajemnej redukcji barier celnych.

Companys rozmawia z powstańcami

celem przerwania wojny w Hiszpanii?

LONDYN. — Korespondent „PAT” donosi, że w sprawie jednego z członków gen. Franco do Brukseli, który rzekomo miał na celu odwiedzenie chorego syna, posiada doniosłe znaczenie polityczne.

Prezydent Companys prowadził ma w Brukseli rokowania z wyznaczeniemi gen. Franco celem zbadań możliwości kompromisu i zaprzestania wojny domowej w Hiszpanii.

Prezydent Katalonii działać ma w porozumieniu z premie-

rem Negrinem. Owe toczące się w danej chwili w wieloletnim tajnym rokowaniu w Brukseli miały być m. in. powodem nagłego niemal całkowitego zastoju w działaniach wojennych w Hiszpanii.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Manewry angielskie w Niemczech

Powszechnie zwraca uwagę wielka aktywność angielskiej polityki. Niejednokrotnie zaznaczaliśmy, że wpływ Anglii na układ stosunków europejskich jest przemożny. Nic dziwnego, że w tych warunkach wszystkie posunięcia Anglii posiadają duże znaczenie.

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych przez Anglię z rządem gen. Franco odbiło się głośnym echem. W ślad za Anglią poszły już Austria i Węgry. Liczyć się należy z tym, że krok Anglii znajdzie dalszych naśladowców.

W HISZPANII MONARCHIA?
Uporczywie utrzymuje się pogłoska, że wysiłki angielskie zmierzają do pogodzenia walczących stron i przywrócenia w Hiszpanii monarchii.

Z faktu zaprzestania walk na frontach nie należy wyciągać jeszcze wniosku, że między stronami walczącymi prowadzone są rokowania, jakkolwiek utrzymuje się tak częstą prasę zagraniczną, wymieniając nawet prezydenta Katalonii Companysa, jako prowadzącego rozmowy z wystannikami gen. Franco.

ANGIELSKI MAŻ STANU U KANCL. HITLERA

Z dużym zainteresowaniem śledzi prasa światowa wizytę członka rządu angielskiego lorda Halifaxa w Niemczech. Angielski mąż stanu, podczas swej kilkudniowej bytności przeprowadził szereg rozmów z najważniejszymi osobistościami Niemiec z kanclerzem Hitlerem na czele.

Jaki był cel wizyty i jakie będą skutki, oto pytania, które zaprzatają wszystkich. Odpowiedź jest oczywiście niesłychanie trudna, zważywszy, że rozmowy miały charakter poufny.

Jeśli jednak można się zorientować z wynurzeń poszczególnych mężów stanu oraz wypowiedzi prasy, to należy przypuszczać, że wizyta lorda Halifaxa miała przede wszystkim cel informacyjny.

Anglii chodzi o to, by się dowiedzieć z najbardziej miarodajnych ust jakie są właściwe cele niemieckiej polityki?

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, lord Halifax nie posiadał żadnych pełnomocnictw do jakichś rokowań. Co najwyżej mógł, o ile uznał za stosowne, zaprosić niemieckiego ministra spraw zagranicznych Neuratha do przybycia do Londynu.

Anglia pragnie uspokojenia w Europie. Do tego potrzebne są również Niemcy, które uważane są za punkt zapalny. Trzeba jednak wiedzieć, czego właściwie to państwo pragnie. Nie należy jednak z tego wyciągać już wniosku, że Anglia skłonna jest uznać żądania niemieckie.

Wydaje się, że Anglia — jak zazwyczaj — zmierza w pierwszym rzędzie do zyskania na czasie. Plan dobrostwa wykonywany jest w szybkim tempie.

Żadne państwo europejskie nie będzie w stanie wytrzymać na tym odcinku wyścigu z Anglią. Londyn jest przekonany, że wówczas rozmowy toczyć się będą w innej atmosferze. A więc najważniejsze jest zyskanie na czasie. Do tej chwili trzeba jedynie manewrować.

Rzesza Niemiecka pragnie oczywiście porozumienia z Anglią. Potrzebne jest jej to z wielu przyczyn. Gotowa jest do wielu ustępstw, ale stawia również szereg warunków. Jedne z nich mogą być tematem przetargów, inne zaś są dla Anglii

nie do przyjęcia.

Wizyta lorda Halifaxa w Niemczech nie otwiera więc jeszcze nowej ery w stosunkach

między tymi państwami. Może ona pozostać bez dalszego znaczenia, jak swego czasu wizyta innych angielskich ministrów.

Napoleon Sadek

Nowoczesne konkury

Za dawnych dobrych czasów młody człowiek, pragnący się ożenić, najpierw przez parę miesięcy wdychał do swej wybranki, potem starał się, żeby go ktoś wprowadził do domu panny, następnie przez rok przychodził w charakterze konkurenta, przez rok w charakterze narzeczonego i wreszcie brał ślub.

A dziś?

Proszę posłuchać, jak to się odbyło u mego przyjaciela Józia.

Spotkałem go onegdaj na ulicy. Spieszył się. Przytrzymałem go za rękaw.

— Serwus Józiu!

— Serwus! — mruknął niecierpliwie.

— Nie mam czasu! Do widzenia!

— Co się stało?

— Chodź ze mną, to ci powiem! Nie mogę się zatrzymać, bo mi zniknie z oczu!

— Kto?

— Kobieta! Idzie po tamtej stronie ulicy w towarzystwie

starszego pana.

— Co to za jedna?

— Nie wiem! Spójrz na jej figurę! Jaki wdzięk, jaka gracja! Cudo!

— No i po co ją ścigasz?

— Żenię się z nią!

Spojrzałem niespokojnie na przyjaciela.

— Józiu!... Czy ci główka nie boli? Czyś ty przypadkiem nie zwariował?

— Nie! Możesz być o mnie spokojny! Po prostu zakochałem się.

— Od jak dawna ją znasz?

— Od pięciu minut!

— I już chcesz się żenić?!

— Co w tym dziwnego? Jestem człowiekiem pracy i nie mam czasu na długie konkury.

Zobaczyłem, zakochałem się i chcę się żenić! O! Uwaga! Wyszli do bramy!

**

Po minucie dozorca domu informował Józia:

— Ten starszy pan i ta panna mieszka pod 16-tym. To ojciec i córka.

CO MIESIĄC
5-CIO ZŁOTOWE OGNIWO

w łańcuchu zabezpieczenia przyszłości

KSIĄZECZKA
PREMIOWANA

PKO
V SERII

— Czy ma narzeczonego?

— Chyba nie! Nie widziałem, żeby do niej jakiś chłopak przychodził.

Józio wziął mnie pod rękę.

— Pójdiesz ze mną. Będzie mi rażniej w tak ważnej w moim życiu chwili.

**

Zapukaliśmy pod numer 16-ty. Otworzył sam ojciec.

— Czym panu mogę służyć? Józio złożył głęboki ukłon i przedstawił się.

— Nazywam się Józef Kiwański, mam lat 32, z dobrej rodziny, jestem kierownikiem fabryki guzików, z pensją miesięczną 700 złotych i z widokami na awans.

Starszy pan przyglądał mu się niespokojnie.

— Przepraszam... nie rozumiem... po co pan mi to opowiada?

— Te wiadomości będą panu potrzebne.

— Do czego?

— Mam zaszczyt prosić o rękę pańskiej córki.

Starszy pan otworzył szeroko oczy ze zdumienia.

— Czy pan zna moją córkę?

— Owszem.

— Od jak dawna?

— Od dziesięciu minut!

— Ale proszę pana to nie wystarczy! Nie wiem kim pan jest...

Józio błyskawicznie wyjął portfel.

— Służę panu! Oto dokumenty! Dowód osobisty, książeczka wojskowa, legitymacja Ubezojeźdźcy, w której jest wymienione moje stanowisko i wysokość pensji. Poza tym... przepraszam, czy pan ma telefon?

— Owszem.

— Pan będzie łaskaw zatelefonować do radcy Pipkowskiego, do dyrektora Kręćckiego do adwokata Sypkowskiego. Ci panowie wydadzą o mnie opinię. Jeżeli panu to nie wystarczy, podam panu jeszcze dzieśię znanych nazwisk.

Starszy pan, oszołomiony przebiegiem rozmowy, zaprosił nas do małego saloniku.

— Proszę! Niech panowie zaczekają.

Po chwili wrócił rozpromieniony.

— Rzeczywiście! — oznajmił — Ci panowie znają pana i wydali o panu jak najlepszą opinię. — A więc, młody człowieku, ja osobiście nie mam nic przeciw temu małżeństwu. Musimy jeszcze spytać Aniela.

— * —

Zarumieniona panna Aniela weszła do saloniku. Józio padł przed nią na kolana.

— O, pani! Kocham cię! Zostań moją żoną!

— Ale... ja... pana...

Józio nie pozwolił jej dokończyć.

— Uprawiam wszelkie sporty. Świetnie tańczę, gram na gitarze, lubię kino i teatr!

Panna Aniela ze wzruszenia nie była w stanie odpowiedzieć. Ale oczy mówiły, że jej temperament Józia zaimponował.

— * —

Po kwadransie siedzieliśmy już w pokoju stołowym przy herbacie.

— Panno Aniela! — szeptał zakochany Józio — Jak nazywamy naszego pierwszego synka?

— * —

Po godzinie Józio mówił już do starego „papiu” i omówił dokładnie z panną Aniela jak sobie urządzią mieszkanie.

Wyszliśmy o 9-ej. Narożna kwiaciarnia była jeszcze otwarta.

— Poślę mej ukochanej kwiaty — zdecydował Józio.

Wszedł do kwiaciarni i wybrał najpiękniejszy kosz kwiatów.

— Proszę to posłać mojej narzeczonej.

— Nazwisko? — spytała sprzedawczyni.

Józio zmarszczył czoło i spojrzał na mnie bezradnie.

— Nazwisko? Na śmierć zapominałem spytać o nazwisko!

— Pani wybaczy! — zwrócił się do sprzedawczyni — Moją narzeczoną znam dopiero od dwóch godzin i jeszcze nie wiem, jak się nazywa. Proszę przesłać te kwiaty do sąsiedniego domu. Mieszkania numer 16.

Karo-Franck
nowa przysprawa do kawy w praktycznych
kostkach - doskonała jakość - zawsze
równomierna dawka.

Karo-Franck

Albo śmierć, albo uległość

Tajemnica pokoju znanego architekta

Za kilka dni Sąd Okręgowy w Poznaniu będzie rozpatrywał niezwykle sensacyjną sprawę przeciw znanemu architektowi L. T., która wzbudziła w mieście olbrzymie zainteresowanie.

Przed kilkoma miesiącami inżynier udał się w towarzystwie siostr Haliny i Wincentyny P. na kolację do nocnego lokalu. Podczas kolacji wypito sporo alkoholu. Na kawę zaś architekt

zaprosił siostry do siebie. Po godzinie panny P. pożegnały go spodarza, zamierzając udać się do domu. Temu sprzeciwił się architekt. Wypchnął za drzwi Halinę a Wincentynę siłą zatrzymał u siebie i oświadczył jej, że ma do wyboru, albo ucieczkę przez okno drugiego piętra, albo uległość. Chcac zostawić dziewczynę nieco czasu do namysłu, architekt opuścił pokój.

Przerażona dziewczyna postanowiła uciec przez okno. W tym celu skoczyła z kilku ręczników line, przywiązała ją do parapetu okna i usiłowała opuścić się na ulicę. Lina była niestety zbyt słaba i p. Wincentyna runęła na bruk, łamiąc nogę.

P. Wincentyna złożyła doniesienie na architekta władzom prokuratorskim, które zainteresowały się brutalnym i pociągłym go do odpowiedzialności.

Ryba w przezroczystej galarecie
smaczną będzie, gdy użyjecie

żelatyny
mielonej
d-ra OETKERA

DR A. OETKER Sp. z o. o. — Warszawa, Rakowiecka 23. Niezrównana książka z przepisami D-ra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych, księgarniach i u nas. Cena obniżona 30 groszy.

SOK MNISZKA
LEKARSKIEGO

znakomicie reguluje trawienie.

Bezwonny Sok Czosnku

zalecany przy kaszlu i katarach
drog oddechowych.

Sprzedaż: w Aplekach i Drogeriach
Magister E. GOBIEC, Warszawa,
Miodowa 14.

ELEKTRIT RADIO

ODBIORNIKI NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI!

Program radiowy

WARSZAWA I (Raszyn)

Niedziela, dn. 21 listopada 1937 roku.
8.00 Sygnał czasu. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej w Łodzi. 10.30 Budujemy Bazylikę Morską w Gdyni. 11.00 Lekki koncert solistów (płyty). 11.30 Reportaż z Ogólnopolskiego Zjazdu P. O. W. w Wilnie. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symfoniczny (z Łodzi). 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 Fragment z „Ziem obiecanej”. 13.30 Muzyka obiadowa (ze Lwowa). 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Wzrostki po trochu — audycja dla dzieci. 16.05 Utwory Rubinstein. 16.45 „Anielcia i zwiast” — nowela mówio

na. 17.00 „Pół czarnej po browale” — podwieczorek przy mikrofonie. 18.50 Komedie 19-go wieku: Zygmunt Sarniecki „Nad ranem”. 19.35 Słynni wirtuosi. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dzieńnik wieczorny. 21.00 Wiadomości sportowe. 21.15 „Cabaret artistique” — kartki z historii kabaretu francuskiego. 22.00 Koncert wieczorny. 22.50 — 23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.45 Płyty. 16.00 Felieton aktualny. 16.10 Muzyka. 16.58 Program na jutro. 17.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 — 1.00 Muzyka lekka i taneczna (płyty).

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Długo wałęsała się Tania po nieznanych ulicach Siedlec. Zmęczona, wygłodzona straciła przytomność. Odnalazła się w komisariacie policji. Policjant sprawdził jej personalia, wreszcie kazał jej przynieść chleb i wodę.

Tania utwierdziła się w przekonaniu, że los ją stałe ciężko karze.

Cale jej życie jest jedną wielką męką Tantala. Kiedy, zdawałoby się, jest blisko źródła szczęścia, kiedy jest u szczytu swych pragnień, jakaś ukryta niewidoczna ręka strąca ją z całą bezwzględnością z powrotem w dół.

To samo zdarzyło się i teraz.

Wyszła z domu doktora jedynie dlatego, że obawiała się służącej, obawiała się, że ta doniesie o jej obecności do komisariatu policji.

A tu wpadła w głupi sposób sama w ręce policji!

Tania powoli zdała sobie sprawę z tego w jaki sposób do wszystkiego się odbyło.

Wycieńczona, muła zemdlała na ulicy. Zebrała się przy niej większa grupka ludzi. Zjawił się ułatym zwyczajem policjant. Zaczęto szperać po kieszeniach palta. Znalezione paszport na nazwisko Gustawy Orlińskiej. Policja była najprawdopodobniej powiadomiona listami gończymi o więźniarce, która wyskoczyła w biegu z pociągu i w tajemniczy sposób zaginęła.

I zamiast odprowadzić ją do szpitala odprowadziła ją na posterunek policji.

Głód i wycieńczenie oddały ją z powrotem w ręce tych zbirów.

Jak nielitościwie ją za każdym razem każe Bóg. W chwili, kiedy zdawało jej się, że zdolna jest rozpocząć życie na nowo, zadał jej jeszcze jeden bolesny cios.

Policjant przyniósł kromkę czarnego chleba i mały dzbanek wody.

Tania wyczerpana wielo - dniowym głodem zaczęła chcieć jeść.

Nie omyliła się.

Policjant, który znalazł ją na ulicy otrzymał przypadkowo tego samego dnia meldunek od swego komisarza, że przybył list gończy za jakąś Gustawą Orlińską, która wyskoczyła z biegnącego pociągu, jadącego w kierunku Warszawy.

Policjant zapamiętał dokładnie nazwisko tej kobiety. Kiedy zauważył na ulicy zemdloną kobietę, w jednej z kieszeni palta znalazł paszport na nazwisko i imię, podane z rana przez komisarza, nie wątpił już ani przez chwilę, że ma do czynienia z uciekinierką, za którą rozesłano listy gończe.

Nie pomyślał nawet o tym, by ocucić najpierw zemdloną. Zatrzymał pierwszą przejeżdżającą drożkę i zawiózł cenny skarb na posterunek.

Nie pomogły żadne wywody Tani, że nigdy dotąd w więzieniu nie siedziała, że nie uciekała z pociągu.

Zatrzymano ją i wsadzono do więzienia do czasu, aż eskortujący policjant przyjdzie i rozpozna ją.

Tania znalazła się znowu w brudnej, przesyconej kwaśnym powietrzem celi więziennej, w towarzystwie prostytutek i przestępczyni kryminalnych.

Jedną z ciężkich przestępczyni siedziała za zamordowanie swojego miesięcznego dziecka. Nie mogła bowiem znieść dłużej widoku głodu, na jakie małeństwo było skazane.

Przysłuchując się cwiadowaniu tej kobiety, które ścinało krew w żyłach, przekonała się Tania, że jej los nie jest jeszcze najgorszy, że są ludzie, którzy są skazani na gorsze męki, na gorsze katusze.

Świadomość tego zmniejszała ból, jaki Tania ciągle odczuwała po ostatnim okrutnym ciosie.

Tak! Są kobiety tysiącokrotnie nieszczęśliwsze ode mnie — myślała i ta myśl dodawała jej otuchy.

Tania zżyła się z niektórymi kobietami w celi, szczególnie z tą młodą morderczynią dziecka.

Na trzeci dzień pobytu Tani w celi, zaczęła jej tamta opowiadać dzieje swojej zbrodni.

Było po apelu. Kobiety zsunęły krzeselka jedno obok drugiego. W celi panowało głuche, ponure milczenie.

Nawet najmłodsza w celi — osiemnastoletnia prostytutka, która przez cały dzień przedrzeźniała i klóciła się ze wszystkimi, siedziała cicho i skupiona przysłuchiwała się opowiadaniu matki — morderczyni.

Morderczyni ta była brunetką, o bladej twarzy i zapadłych policzkach. Głęboko w oczodołach szklili się czarne oczy, z których wylazła bezgraniczna rozpacz i ból.

Cichym, drżącym ze wzburzenia głosem zaczęła swe opowiadanie:

Przybyła ze wsi do Siedlec mając piętnaście lat.

Na wsi głodowała. Rodzice jej nie posiadali własnej ziemi. Ojciec pracował jako parobek na dworze dziedzica.

Pewnego dnia podczas wyrębu lasu spadło na niego podcięte drzewo i zabiło go na miejscu.

Przyszła morderczyni została sierotą. Matka odumarała ją kiedy miała niespełna dwa miesiące.

Postanowiła pojechać do miasta.

Zaczęła poszukiwać roboty.

Kilka nocy spała pod gołym niebem. Wreszcie znalazła jakąś rajfurkę, która po tygodniu dostała dla niej pracę w domu wyższego urzędnika rosyjskiego.

Największym nieszczęściem dla piętnastoletniej

wiejskiej dziewczyny była jej niezwykła uroda. Nie jeden raz myślała później o tym, że piękna kobieta nie zawsze jest w życiu szczęśliwa. Uroda może być często przyczyną wielu nieszczęść i poślizgnięć.

Rosyjski urzędnik, — pan domu przychodził prawie zawsze pijany. Bił żonę i nie raz dzieci.

Po upływie tygodnia od czasu, kiedy młoda Marysińska objęła służbę, przyszedł do niej w nocy z „wizytą” do kuchni.

Stawiała opór, prosiła, groziła, nic jej jednak nie pomogło. Zgwałcił ją w brutalny sposób, znęcał się nad nią, a później zagroził, że jeśli piśnie słówko przed panią domu wyrzuci ją z miejsca...

Maryska w obawie utraty pracy milczała.

Od tego czasu pan domu coraz częściej zachodził do niej w nocy do łóżka. Po każdej takiej „wizycie” leżała długo odwrócona twarzą do ściany i cicho pochłapywała.

Nie raz chciała opowiedzieć pani domu o tym, co z nią wyprawia jej mąż — zdemoralizowany pijak. Nie odważyła się jednak na to. Bała się utraty posady.

Dokąd miała pójść?

Była już późna jesień. Na dworze było mgliście pochmurno, deszcze ciągle padały, a w domu miała jednak nocleg, ciepło i jedzenia do syta.

Postanowiła więc milczeć.

I tak długo milczała, aż pewnego dnia pani się na nią spojrzała przenikliwym wzrokiem i rozkazała:

— Maryska, chodź no tu na chwilę!

Maryska pobiegła prędko do gospodyni domu niczego nie podejrzewając i zapytała:

— Czy pani sobie czego życzy?

Pani nie odpowiedziała. Wstała, zrobiła krok naprzód, poprowadziła rękoma po biodrach Maryski, kazała jej się odwrócić w drugą stronę, jakby oglądała na niej — na Maryskę jakąś nową suknię.

Maryska dziwiła się niezmiernie swojej pani. Wreszcie zapytała:

— Czego pani tak na mnie patrzy? To jest moja suknia, przywiozłam ją ze sobą jeszcze ze wsi.

Myślała, że pani podejrzewa ją o kradzież sukni.

Ale pani spojrzała na nią złym wzrokiem i wycedziła przez zęby:

— Nie patrz się na twoją suknię, Marysko.... Tylko.... na twoje biodra.... Na twoje biodra, które się coraz bardziej zaokrągla.... hm... co za talia....

Powiedz prawdę... od kogo... Kto się tobie tak przyśłużył?...

Maryska stała jeszcze wciąż na tym samym miejscu. Piętnastoletnia dziewczyna nie rozumiała o co jej pani chodzi, o co się pyta...

Cale dnie harowała przy gospodarstwie. Wieczorem zasypiała kamiennym snem, z którego nie raz budził ją jej chlebodawca.

Musiała bezwzględnie się poddawać jego swawolom, czuć na sobie jego oddech przecycony wódką...

Nie miała czasu na to, by zauważyć zmianę, jaka w niej od kilku miesięcy zaszła...

Nie myślała nigdy o skutkach nocnych wizyt pijaka, nie wiedziała nic o tym. Stała teraz przed panią swoją i patrzyła na nią zdziwionym wzrokiem.

(Dalszy ciąg jutro).

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

((kres walk o Niepodległość 1913 - 1921 r.))

Boje o Warszawę

— A to choroby z was, chłopaki! — rzucił entuzjastycznie któryś z gospodarzy.

Wtem przecisnął się przez ciżbę jakiś młody zuchowaty chłopak i zapytał nieśmiało.

— Panie, a czy nie przyjęli by mnie do szwoleżerów na ochotnika?

— Dłaczego nie! — odrzekł — Chodź pan ze mną do porucznika, to się dowiemy.

Ruszyłem obładowany żywnością do oddziału, prowadząc o chotnika ze sobą. Zameldowałem por. Masztalerzowi o tym, na co porucznik chętnie się zgodził.

Na drugi dzień nasz nowy ochotnik już był umundurowany i dostał przydział do taborów naszego szwadronu.

Ruszyliśmy zaraz do pozostałych szwadronów, które zgromadziły się na placu boju. Jedziemy przez pole śmierci, uślane trupami i porane kartaczami.

Jak okiem sięgnąć leżą po polu porozrzucone naboje, płaszcze, czapki i tkwiąc haczykami w ziemię rosyjskie kara niewoli.

biny. Wprost nie do wiary, że by za jednym zamachem zgnieść i rozproszyć takie ilości wroga.

Wystarczy jednak spojrzeć na tysiące karabinów porzuconych i tkwiących do góry kolbami na polu, aby się przekonać, że to prawda.

Tu i ówdzie leżą zabici i duży ilość rannych, pocięci szablami strатовani przez konie poszarpani odłamkami kartaczów, zaświecają bolszewicy pole.

Dołączamy do naszych szwadronów, a tu przedstawia się oryginalny widok. Dwie ogromne kolumny ustawionych czworakami jeńców stoją karnie w szeregach, czekając na rozkaz od marszu.

Kilkunastu szwoleżerów z karabinami w ręku czuwają nad nimi na straży.

Bolszewicy stoją wystraszeni i zrezygnowani. Niektórzy pospuszczali głowy na dół, spoglądają tylko ukradkiem na nas, myśląc sobie zapewne z wyrzutem, że jacy byli oni nierozumni, żeby takiej czerstwie szwoleżerów dać się nobić i zabrać do niewoli.

Szli tyle czasu, tyle forsownych marszów odbyli, aby zdobyć Warszawę, żeby tam obłupić się bogactwami, żeby popić i podjeść „charaszo”, żeby „wyrezać” panów, żeby pohulać z „krasawicami”, aż tu marzenie przysło. Idą do Warszawy, ale nie jako zwycięzcy, lecz pędzeni haniebnie niewolnicy.

Nasi żołnierze i oficerowie wprost szaleją z uciechy. Od początku wojny, pomimo wielu odniesionych zwycięstw, jeszcze takiego fasonu nie mieliśmy.

Dwieście kulomiotów, armata, całe kupy karabinów i tysiąc trzysta jeńców, to dla naszej garstki zdobycz niełada!

Za chwilę ruszyły kolumny jeńców, eskortowani przez pluton szwoleżerów, w stronę Płońska.

Słyszałem różnie od eskortujących kolegów, że gdy weszli z jeńcami do Płońska i mieszkańcy ujrzeli taką chmarę bolszewików, to się przestraszyli.

Niektórzy zaczęli uciekać i wołać:

— Bolszewiki! Bolszewiki w mieście!

Jakaż była radość i zdumienie płońszczan zarazem, kiedy się dowiedzieli, że to są bolszewicy wzięci przez nas do niewoli. Nie mieli wzrostu słów uznania i zachwytu dla nas. Słowo — szwoleżery — długo nie schodziło z ust rozentuzjuszowanych mieszkańców Płońska.

Dzień 17 sierpnia 1920 roku zapisał się wielkimi zgłoskami w historii naszego pułku.

Ruszyliśmy wszystkimi szwadronami przez pole bitwy do wsi Baboszewo, gdzie mieliśmy spędzić noc.

Jedziemy stępem przez pola, które przed godziną były terenem zażartej walki. Porozrzucone tu i ówdzie ciała poległych, rannych, pociętych szablami, potratowanych koniami, poszarpanych odłamkami pocisków, stopy karabinów, trupy koni, są wymownym świadectwem, że przeszła tędy zawierucha bitewna.

Okoliczni mieszkańcy wylegli na plac boju. Zbierają na wozy poległych, a rannych ładują na furmanki chłopskie.

Pomimo zniszczenia jesteśmy weseli i dumni z siebie, że z tak ciężkiej sytuacji potrafiliśmy wyjść nie tylko cało, lecz i zwycięsko. Wierzymy teraz niezłomnie, że karta nasza odwróciła się na dobrą stronę, że zwycięstwo zawsze będzie przy nas.

Dwa pierwsze dni naszej walki w obronie Warszawy przyniosły nam na początek wielki sukces. Złamanie i rozbicie bolszewików pod Radzyminem i pod Płońskiem, cofała się. Nam pozostało tylko pędzić przez wroga, nie dając mu chwili wytchnienia.

Wjeżdżamy do Baboszewa i tu zajmujemy kwatery na noc. Zapanowała cisza, lecz we wsi gwar jeszcze nie ustał.

Pomimo zmęczenia, szwoleżerowie nie spieszą się do snu. Siedzą grupkami pod ścianami domostw, lub przy drodze, otoczeni gromadkami mieszkańców, gawędzą wesoło.

Opowiadają zaszuchanym ludziom dzieje bitew stoczonych, malują słowami obrazy dzisiejszej szarży.

Mężczyźni słuchają, oczy im płoną z podniecenia i ochoty, zaciskają odruchowo pięści, radzi by iść z nami i pomagać prac wrota. Kobiety zaś wydają okrzyki podziwu, to znów zgrozy, a co najważniejsze, dają nam wiejskimi przysmakami, oraz wiele obiecującymi spojrzeniami i uśmiechami.

W końcu idziemy spać, aby po trzydniowej męczarni wypocząć narazie.

Nazajutrz, około południa, spotyka nas miła niespodzianka. Przyjechał samochodem dowódca naszej dwójki, generał Sikorski. Ustawiliśmy się szwadronami na polach bitwy.

Nastąpiła podniosła i uroczysta chwila. Generał Sikorski przemówił do nas w krótkich słowach, podkreślając chlubne nasze zwycięstwo, no czym udekorował krzyżami i Virtuti Militari pięciu szwoleżerów.

Wypoczęci i w złotych humorach, przed wieczorem wyruszyliśmy z Baboszewa. Niebo zaczęło chmurami i zaczyna padać drobny deszczyk.

(Dalszy ciąg jutro)

Kalendarz dnia

21

Listopad

NIEDZIELA

27 po Ziel. Św. 47
Ewang. O wiel-
kim spustoszeniu.
Ofiarowanie N.
P. Marii.
Słowiański: Sławo-
gosta, Twardosła
wa.
Słońca wsch. 7,6,
zach. 15,37.
Księżyc: wschód:
19,2, zach. 10,14.

HISTORIA PODAJE

1655 Szwedzi żądają poddania Cze-
słochowy.
1830 Zmarł pod Włnem ceniony pi-
sarz i astronom Jan Śniadecki.
1893 Włcho rosyjskie napadło na
bezbронnych mieszkańców Kroczy
na Zmudzi, broniących kościoła.
kilkudziesięciu osób zabito i ra-
niono, wielu zraniono na Sybr,
kościół zrujnowano.
1916 Zmarł cesarz Franciszek Józef I.

PASTA DO ZĘBÓW
KLOROMINT
ZDROWE ZĘBY

PRZY **GRYPIE**
przeziębieniu, doznaje się ulgi
zajmując tabletkę
Togal

Tłumaczenie snów

J. Jagódka. Wyjdzie Pani za mąż.
Otrzyma Pani pracę, przez poślucie.
Szczytowy Pani dzień: wtorek. Po-
zna Pani Zygmunta.

Piękna Elżbieta. Znajomy blondyn
dłuz się w Pani. Będzie kłopot pie-
niędzy. Utrzy Pani dawno niewidzia-
ną cecę. Przyjmu przygoda czeka
Panią.

P. Kasia. Wielka radość czeka Pa-
nią. Ustąpienie z kłótni ze znajomymi.
Dobra rada otrzyma Pani. Niepokój
będzie bez powodu.

Królowna 17. Tęsknotą Pani jest
nastąpić z perel (lub imitacji). Za-
trawdy się Pani. Pozna Pani Stefanie.
Otrzyma Pani pieniądze.

P. „Anielka”. „Myska”. Zechce
Pani zdecydować się na jeden, stały
pseudonim. Sny Pani wróżą rozmowę
ze starszą kobietą, niemłą pracę, o-
becność w sądzie lub na policy.

Na malej wokandzie...

Strajk duchów

czyli: „Za jedne dziesięć groszy”

(A. E.) Pan Stanisław Piąt-
kowski wynajął spory lokal
sklepowy od ulicy i urządził w
nim pokazy zjawisk nadprzyro-
dzonych. Wstęp kosztował tyl-
ko dziesięć groszy, więc na pre-
mierę przybyło moc publiczno-
ści.

— Psze państwa! — rzekł
pan Stanisław, gdy zebrani za-
jęli miejsca. — Zara się duchy
pokażą, tylko trza na parę pięć
minut elektrykę zgasić. Zna-
kiem tego żdziebko cierpliwości,
goście moje kochane. Pośpiechu
nima; duch nie zając, nie ucie-
knie!

Światło zgasło i pan Stani-
sław znikł w przyległym poko-
ju, gdzie czekali nań niedawno
zaangażowani pomocnicy. Per-
sonel ten nieoczekiwanie oświad-
czył panu Stanisławowi, że
strajkuje i że bez podwyżki nie
ma mowy o przedstawieniu. A
że pan Stanisław za nie na świe-
cie nie chciał ustąpić, więc pu-
bliczność niecierpliwiła się po-
ciemku i urozmaicała sobie czas,
jak mogła:

— Panie Waciu, puść pan te
ciało — wołał głos kobiety.

— Z prawdziwym żalem te
nóżki puszczam, ponieważ że
całkiem niezegowała. Jak stoło-
wa, panno Weronko.

— Stołowa nie stołowa, a
znajdzie się taki, chłóren na te
nóżki polec.

— Skądś panna taka pewna?

— Ponieważ że ostatniem ra-

Czy OZN skonsoliduje warstwę robotniczą

Próby wzorowania się na zagranicy — Decydujące wydarzenia
— Ocena sytuacji — Szturm o podwyżkę płac — Kierunek umiar-
kowany — Pozycja wypadowa — Czy Rząd poprze Z. P. Z. Z.?
— Prawdziwe zjednoczenie

Niedawno pisaliśmy o nowej
utworzonej przez O.Z.N. cen-
trali robotniczej pod nazwą
„Zjednoczenie Polskich Zwią-
zków Zawodowych”. Omówili-
śmy cele i organizację wewnątrz
tej centrali i zapowiedzieli-
śmy, iż w niedługim czasie omó-
wimy na łamach naszego pi-
smo, czy i ewentualnie jakie wi-
doki ma Z. P. Z. Z. w zapowie-
dzianej przez siebie akcji skon-
solidowania ruchu zawodowe-
go.

Jako najprostszy sposób opa-
nowania całego ruchu zawodo-
wego uważane jest w niekto-
rych kołach t. zw. zgłaszczal-
wanie go i podporządkowanie
narzuceniemu kierownictwu,
wzorem Niemiec hitlerowskich.

Niewątpliwie, tendencje ta-
kie istniały pierwotnie u nie-
których działaczy O. Z. N. i Z.
P. Z. Z.

Zbyt czynnym jest dodawać, że
„konsolidacja” tego rodzaju by-
łaby czysto mechaniczna i po-
wierzchniowa, a zwłaszcza w
warunkach polskich próby jej
realizacji spowodowałyby mogły
poważny ferment w kraju.

Jak wiadomo, po ostatnich

wydarzeniach (odprawa legion-
istów u Marsz. Śmigłego - Ry-
dza, zjazd ugrupowań legiono-
wo - peowiackich we Lwowie
itp.) zarówno O. Z. N., jak czy-
niki decydujące stanowczo od-
żegnywały się od wszelkich za-
miarów totalistycznych. Droga
więc „głachszaltowania” ru-
chu zawodowego została nie-
wątpliwie porzucana.

Jaką więc w tej sytuacji rolę
może odegrać Zjednoczenie Pol-
skich Związków Zawodowych
obok istniejących central zawo-
dowych?

Odpowiedź w tej sprawie bę-
dzie wynikała z oceny sytua-
cji gospodarczej - społecznej, po-
litycznej i organizacyjno - za-
wodowej, jaka istnieje obecnie
na terenie robotniczym.

Niewątpliwie poprawa sytua-
cji gospodarczej i w związku z
tym zwiększony popyt szczegól-
nie na robotników fachowych,
przy równoczesnym zwiększe-
niu się kosztów utrzymania —
spowodowała, że robotnicy e-
nergicznie i — jak się okazuje
— skutecznie szturmują o pod-
wyżkę swych zarobków.

Widzimy, że na czele sztur-
mujących stoi przede wszyst-
kim CKW PPS wraz z Central-
ną Komisją Klasowych Zwią-
zków Zawodowych, a gdziein-
gdzie również i ZZZ. — ugrupo-
wanie b. ministra Jędrzeja Mo-
raczewskiego. (Ostatnio zresz-
tą ZZZ. coraz bardziej, skut-
kiem rozłamu, schodzi do roli
dowódcy pewnego tylko odcinka
frontu robotniczego).

Inne centrale robotnicze, po-
zostające pod wpływem czy to
Frakcji Rewolucyjnej PPS., czy
też Chrześcijańskiej Demokra-
cji i Narodowej Partii Robotni-
czej (ostatnio połączonych w
Stronnictwo Pracy), chcąc nie
chcąc, za cenę utrzymania
swych wpływów wśród robot-
ników, muszą także ponieść
akcje ekonomiczne, czy strajko

we, prowadzone przez klasow-
ców. Gdzieindegdzie nawet sa-
modzielnie przeprowadzają te-
go rodzaju akcje.

Wobec takiej sytuacji Zjedno-
czenie Polskich Związków Za-
wodowych, jeżeliby chciało zdo-
być wpływy wśród robotników,
musiałoby przede wszystkim
wysuwać hasła podwyższenia
zarobków robotniczych i zastoso-
wać te same metody i tę sa-
mą taktykę, jakie są stosowane
obecnie przez inne centrale ro-
botnicze.

Ze względu jednak na to, że
Z. P. Z. Z. jest jeszcze centralą
słabą, że idzie raczej po umiar-
kowanej w sprawach robotni-
czych linii O. Z. N. i może być
łatwo przełecytowaną przez in-
ne robotnicze organizacje zawo-
dowe i partie polityczne — jest
rzeczą chyba bezsporną, że Z.
P. Z. Z. pójdzie odmiennymi
drogami.

Jakimi? Z uwagi na to, że
nowopowstała centrala nie mo-
że odegrać w tej chwili ani de-
cydującej, ani wybitniejszej ro-
li na szerszym terenie robotni-
czym, pozostaje jej umiejscow-
wić się na węższym terenie i to
takim, na którym znajdzie od-
powiednie warunki dla swego
istnienia i rozwoju.

Takim terenem są niewątpli-
wie przedsiębiorstwa przemy-
ślu państwowego, przedsiębior-
stwa użyteczności publicznej, a
nawet szereg większych przed-
siębiorstw prywatnych na Gór-
nym Śląsku, na które przemoż-

ny wpływ wywiera wojewoda
Grażyński.

W ostatnich 2 tygodniach da-
je się zauważać wzmożona ro-
leta organizacyjna w wytwór-
niach wojskowych i przedsię-
biorstwach państwowych. W
przemysle prywatnym nato-
miast takiej roboty Z. P. Z. Z.
dotychczas nie widać. Zatem
fakty te potwierdzają nasze
przypuszczenie.

Jeżeli więc Rząd poprze wysi-
łki O. Z. N. w kierunku organi-
zowania robotników, to wyżej
wspomniane tereny będą dla Z.
P. Z. Z. — mówiąc stylem woj-
skowym — pozycją wypadową
w kierunku rozszerzania swych
wpływów również na inne od-
cinki ruchu zawodowego w Pol-
sce.

Czy Rząd gen. Składkowski
go poprze te wysiłki? Sądzymy,
że tak.

Can pomocie przez Rząd do-
prowadzi do osiągnięcia zamie-
ślnego przez O. Z. N. celu —
nie wiadomo. Jeżeli tak, to tyl-
ko częściowo, boć przecież O-
zonowi i Rządowi powinno cho-
dzić nie o zmontowanie Z. P. Z.
Z. jako tworu sztucznego, t. j.
przy pomocy czynników admi-
nistracji państwowej, samorządo-
wej, czy fabrycznej.

W obecnej sytuacji między-
narodowej, brzemiennej w nie-
przewidziane skutki, chyba za-
leżeć powinno na stworzeniu
rzeczywistej, a nie pozornej kon-
solidacji warstwy robotniczej i
związania jej z państwem.

Każdy K-to Oszczęda-buduje swą przyszłość

K.K.O. Komunalna Kasa Oszczęda. pow. Warsz. W-wa, ul.

Zgoda Nr.7

Niewzruszona rekojmia
lokat i wkładów zł.

30.216.000.—

Płóść książeczek (wkładców): 42.600.— Tajemnica ustawowo zastrzeżona.
Pupilarna gwarancja. Książeczki: istienne, na okaziciela,
za hasłem. R-ki czekowe. Inkaso weksli. Pożyczki: wekslowe, hipoteczne,
pod zastaw papierów. Godziny czynności: od 8 rano do 7½ po południu.
(bez przerwy).

Anglia wyprzedziła Amerykę
w budowie okrętów wojennych

WASZYNGTON. W sprawoz-
daniu swym dla prezydenta
Roosevelta sekretarz marynar-
ki Swanson wskazuje, że Stany
Zjednoczone w dziedzinie budo-
wy okrętów wojennych wyprze-
dzone zostały przez Wielką
Brytanię, pozostając jednak na-
dla drugim mocarstwem mor-
skim na świecie.

Swanson sądzi, że mimo pro-
gramu amerykańskiego (obec-
nie w budowie znajduje się 78
okrętów) różnica pomiędzy obu
marynarkami będzie wzrastała

ze względu na rozmiar progra-
mu dobrojenia morskiego W.
Brytanii, jak również dlatego,
że budowa okrętów brytyjskich
wykonywana jest z większą
szybkością, niż w Stanach Zjed-
noczonych.

Nic jednak nie wskazuje na
to, by Waszyngton nie miał za-
miaru naprawić tego stanu rze-
czy. Z danych statystycznych,
przedstawionych przez sekre-
tarza marynarki wynika, iż Sta-
ny Zjedn. posiadają 325 okrę-
tów o wyporności 1 milion 83
tysiące ton, podczas gdy Anglia
ma 285 okrętów o wyporności
1 milion 216 tysięcy ton, a Ja-
ponia 20 okrętów o wyporności
745 tysięcy ton.

Rząd St. Zjedn. zawarł umo-

wę na budowę dwóch pancerni-
ków, a Swanson proponuje
zażądać od kongresu kredytów
na budowę jeszcze dwóch jed-
nostek.

Następnie Swanson daje w
swym raporcie do zrozumienia,
że polityka St. Zjedn. polegać
będzie w bliskiej przyszłości na
budowie koniotorpedowców i
łodzi podwodnych, nie zanie-
dbując również budowy wiel-
kich krążowników.

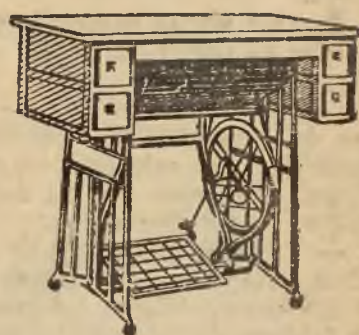
W zakończeniu Swanson za-
znacza, iż St. Zjedn. nie zwięk-
szą rytmu budowy okrętów wo-
jennych, chyba że świat dałby
do tego powód.

Prozdek od BOLU GŁOWY

DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również

PRZY PRZEZIĘBIENIU
GRYPY i KATARZE

NAPRAWDĘ DOSKONAŁĄ gwaran-
towana maszyną do szycia, haftu,
endłowania, moreżkowania itp. sprze-
dajemy po 160.— złotych gotówka —
ratami. Polski Dom Handlowy KRY-
SZER, Kraków, Zwierzyniecka 6.
Wyd. 14, Żądajcie bezpl. poradników

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olginski, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przeniósł się tam ze swoją żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Olginski wielkie nieszczęście. Gracjalny od paru lat w okolicy horst bandy zbojeckiej, Selim-Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Selim-Chan, jeszcze jako młody chłopiec, przebił kindżalem oficera rosyjskiego, który rzucił się na piękną żonę Selima, by ją wziąć przemocą.

Za to zabójstwo Selim-Chan został skazany na dwadzieścia lat katorgi.

Udało mu się w ogromnie pomysłowy sposób uciec z Sybiru (jako „nieboszczyk” został wywieziony w trumnie).

Po powrocie do rodzinnych stron Selim zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porywali ludzi bogatych, a otrzymywany od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór. Od tego czasu zaczęto Selima tytułować Selim-Chanem.

Wysyłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim-Chana, gdyż mieszkańcy gór stali po jego stronie, ukrywali go u siebie i nie chcieli nigdy wydać jego arcyjówki mimo tortur, które musieli znosić.

Wycelano w pogoń za Selim-Chanem 10 batalionów żołnierzy i 3 szwadrony Kozaków, ale wszystko na darmo.

Wyznaczono specjalne bataliony wojska na poszukiwanie Selim-Chana. Prócz tego wycelano w góry licznych tajnych agentów, którzy przebrani za Czeceńców, mieli się czegoś wywiedzieć o Selim-Chanie.

Po otrzymanej wiadomości, że Selim-Chan przebywa we wsi Alda, obojętnie nocą tę wieś podwójnym kordonem wojska. Ale i tym razem Selim-Chan zdołał się wymanować.

Selim-Chan siedział w ukrytej grotcie w górach z kilkoma swoimi ludźmi i opowiadał im swoją przygodę, gdy wtem dał się słyszeć odgłos kroków ludzkich.

Jeden z ludzi Selim-Chana wycunął ostrożnie głowę z grotu. Okazało się, że po przeciwległej stronie doliny znajdował się na wysokiej ścianie skalnej patrol żołnierski. Żołnierze zauważyli widząc wysuwającą się z grotu głowę ludzką i rozpoczęli strzelaninę. Selim-Chan i jego ludzie siedzieli jednak w grotcie zupełnie cicho, tak, że żołnierze przestali wreszcie strzelać pewni, że grot jest pusty. Wtedy Selim-Chan i jego ludzie wpełzli z kryjówki.

W tym czasie Selim-Chan wlewał się nowym napadem, który odważył i bezczelnością przewyższył wszystkie jego dotychczasowe wyczyny.

Pędzący podążać pośpiesznie Moskwa — Baku zatrzymał się nagle w środku drogi. Banda stu pięćdziesięciu ludzi z Selim-Chanem na czele wpadła z rewolwerami w ręku do wnętrza wagonów. Napastnicy zabierali od przerażonych pasażerów pieniądze i biżuterię.

Zbliżyli się między innymi do młodego, tegiego pasażera. „Dawaj portfel!” — zawołali.

Zamiast wyciągnąć portfel, jak to robili inni pasażerowie, tegi, młody pasażer rzucił się na podłogę i zaczął krzyczeć i łkać spazmatycznie:

— Nie strzelajcie do mnie! Nie zabijajcie mnie! Oddam wam wszystko! Boże, zmiłuj się nade mną!

Napastnicy podnieśli go z podłogi. Pasażer był śmiertelnie blady; na czole jego perlily się duże krople potu, drżał cały, jak w konwulsjach.

— Niech się pan uspokoi, niechże się pan uspokoi! — zwrócił się do niego jeden z napastników. — Zapewniam pana, że nic panu złego nie zrobimy.

Ale nic nie pomogły uspakajające słowa. Młody, tegi pasażer trząsł się cały, jak w konwulsjach, i krzyczał przeraźliwie:

— Już ja wiem... ja wiem... zastrzelicie mnie... Selim-Chan mnie zastrzelił... O Boże, ratuj mnie!... On mnie na pewno zastrzelił...

W wagonie ukazał się sam Selim-Chan. Miał na sobie żółtą burkę, haftowaną złotem, u boku kindżał. Otaczało go kilku Czeceńców z karabinami w ręku.

Selim-Chan, tak jak wszyscy napastnicy, nosił maskę z czarnego jedwabiu.

— Co się tu stało? — zapytał.

— Ten pasażer dostał widać ataku szaleństwa! — odpowiedzieli napastnicy swemu wodzowi.

— Ten pasażer? — zapytał Selim-Chan, spojrzawszy przenikliwym wzrokiem na człowieka, który drżał teraz jeszcze bardziej, niż przed tym i szczerkał zębami.

— Hm... — mruknął Selim-Chan, a oczy jego zabłysły dziwnym ogniem, — to tak?... To ty? W cywilu?... Teraz cię poznaję... Ja mam dobre oko... To ja jestem, Selim-Chan... Przypominasz sobie?...

Pasażer wydał przeraźliwy okrzyk i wyciągnął się znów na podłogę. Popadł w omdlenie z przerażenia.

— Wiecie, kto to jest? — odezwał się Selim-Chan do swoich. — To jest jeden z oficerów żandarmerii, którzy mieli nadzór nad katorżnikami na Sybirze. Nie jeden raz bił mnie bezlitośnie, a raz wybił mi nawet dwa zęby...

— Teraz on jest w cywilu... Ale go od razu poznałem... Napisałem mu wtedy, że się jeszcze kiedyś spotkamy... Teraz już rozumiem, dlaczego dostał takiego dzikiego ataku strachu... Na złodzieju czapka gore... Taki pies parzywy!... On rozumie, że powinienem go teraz zastrzelić, dlatego tak drży i drze się, jak zarzynana świnka...

Selim-Chan kopnął nogą leżącego pasażera i powiedział:

— No, chłopcy, pośpieszcie się, nie możemy tu długo pozostać!

— A tego psa trzeba zastrzelić, Chan?! — odezwał się jeden z napastników, mierząc rewolwerem w omdlałego pasażera.

— Nie, nie rób tego! To by było tchórzostwem. Nie strzela się w bezbronnego człowieka. On jeszcze i tak wpadnie w moje ręce!

— Ale trzeba się przecież na nim zemścić! — przekonywali napastnicy.

— Tak, ale nie teraz. Teraz obejdzie się bez ofiar.

Pasażer, który kiedyś jako oficer żandarmerii bił bezlitośnie Selim-Chana, leżał długi czas bez przytomności.

Napastnicy biegali tymczasem po wszystkich wagonach, żądając od pasażerów, aby oddali swoje pieniądze i biżuterię.

Miał przy tym miejsce ciekawy epizod:

Napastnicy zbliżyli się do wysokiego, chudego mężczyzny, żądając pieniędzy. Pasażer ten, przed tym jeszcze rzucił swój portfel, zawierający dziesięć tysięcy rubli, pod ławkę, wykorzystując moment, w którym jeden z napastników, stojący na straży przy drzwiach przedziału, odwrócił się na chwilę.

Sam Selim-Chan jak i wszyscy napastnicy nosił maskę z czarnego jedwabiu.

Teraz gdy zażądano od niego pieniędzy, wysoki, chudy pasażer wyjął z kieszeni małą portmonetkę, zawierającą tylko trochę drobnych, razem około dwóch rubli.

— Dawaj swój portfel! — zawołali po raz drugi napastnicy. — Portmonetkę z drobnymi schowaj dla siebie!

— Nie mam portfela, — oświadczył pasażer, czując, że poczyną drzeć na całym ciele.

— Doprawdy nie masz portfela?... To dziwne... I to są wszystkie pieniądze, które masz przy sobie, dwa ruble?

— Tak...

— Skąd jedziesz?

— Z Warszawy.

— A dokąd?

— Do Baku. Mieszkam tam.

— Do króćset! Jedziesz z Warszawy do Baku, taka wielka przestrzeń... a do tego jeszcze pierwszą klasę... i ty twierdzisz, że nie masz więcej przy sobie pieniędzy, jak dwa ruble? Komu opowiadasz takie bajdy?... Ludzi Selim-Chana nie oszukasz... Nie gadaj dużo, bo to się źle skończy, dawaj portfel!

— Przysięgam na Boga... — zaczyna przekonywać pasażer. — Nie mam...

Napastnicy naradzają się chwilę, cicho między sobą, po tym jeden z nich mówi z uśmiechem:

— Pokaż - no swój paszport... Potrzebny nam jest...

Cóż mógł na to odpowiedzieć pasażer, skoro jego paszport leżał w portfelu, pod ławką?

Zaczerwienił się mocno i wyjąknął:

— Ja... ja... nie mam... paszportu... Ja... ja go... zapomniałem...

— Co takiego, paszportu także nie masz przy sobie? Ani pieniędzy, ani paszportu! I jedziesz tak, jak powiadacz, z Warszawy do Baku? Bez paszportu i bez pieniędzy? To dopiero zuch z ciebie!... Po-

śluchaj, głupcze, komu opowiadasz takie historie? Nie jesteśmy półgłówkami. W Rosji może istnieć paszport bez człowieka, ale człowiek bez paszportu nie może istnieć... Co nam głowę zawracasz! No, dajesz sam portfel, czy nie? Bo jeżeli nie, to już do Baku nie dojedziesz, zapewniamy cię...

Napastnik skierował rewolwer prosto w głowę pasażera i żartem raczej, aniżeli na serio, powiedział:

— No, dajesz portfel, bo strzelam?...

Śmiertelnie przerażony pasażer rzucił się pod ławkę, wyciągnął stamtąd portfel i podał napastnikom.

Jeden z nich pochwylił portfel, wyjął wszystkie banknoty i zwracając portfel jego właścicielowi uderzył go nim tak silnie w twarz, że ten zakrył ręką oblicze, jęknąwszy przeraźliwie z bólu. To była zapłata za ukrywanie portfela...

— Zostawcie mi chociaż sto rubli! — prosił pasażer płaczącym głosem. — To jest mój cały majątek, przysięgam na Boga...

— Nie zasłużyłeś nawet, żeby ci chociaż jedną kopiejkę zostawić, ty nędzny skapczel! — powiedział napastnik, ale jednocześnie cisnął w twarz zdumionego pasażera kilka sturublowych banknotów.

Pasażer widząc nie czuł się wcale obrażony tym „smagnięciem” banknotami po twarzy, bo ucieszył się bardzo i wykrztusił:

— Dziękuję...

W innym przedziale siedziała śpiewaczka opery petersburskiej, wybierająca się na występy do Tyflisu. Należała ona do nielicznych pasażerów, którzy nie okazywali wcale strachu. — Przeciwnie, cały napad oglądała jak jakieś ciekawe widowisko... Śpiewaczka operowa była ogromnie szczęśliwa, że ujrzy na własne oczy tego człowieka, którego imię poruszyło cały Kaukaz, ba, nawet całą olbrzymią Rosję: człowieka, o którym pisały wszystkie gazety... Była szczęśliwa, że będzie teraz mogła zobaczyć legendarnego Selim-Chana, postrach ludności kaukaskiej...

Rozegzaltowana śpiewaczka drżała wprost z ciekawości.

Gdy tylko napastnicy weszli do jej przedziału, wyjęła ze swojej torebki kilka 25-cio rublowych banknotów i trochę srebrników i podała pieniądze ze słowami:

— Oto mój cały majątek, weźcie sobie wszystko.

— A pani biżuteria?

— Ach tak, zapomniałam zupełnie o tym... Bardzo panów przepraszam... — powiedziała z uśmiechem.

Zdjęła z siebie naszyjnik, broszkę i pierścionek i oddała wszystko napastnikom.

— Ale, moi panowie, to nie są moje perły... pozyczyłam je... Pierścionek też nie należą do mnie...

— Tak?... To zobaczymy jeszcze... — padła odpowiedź.

— Ale teraz, moi panowie, gdy oddałam wam wszystko, co posiadam, mam do was prośbę... — oświadczyła śpiewaczka, uśmiechając się zalotnie.

— Prosimy bardzo, jesteśmy usługowymi ludźmi... — odpowiedział jeden z napastników, kłaniając się przy tym grzecznie, jakby się znajdował w jakimś salonie podczas przyjęcia.

— Chcę wiedzieć, który z was jest Selim-Chanem... O, ja tak bardzo pragnę mieć zaszczyt poznania go!... Interesuje mnie ogromnie... Powiedźcie mi panowie, który z was jest Selim-Chanem? Bardzo o to proszę...

— Jeżeli pani chce poznać Selim-Chana, niech pani przyjdzie do niego w góry, przyjmie panią z pewnością bardzo grzecznie, ale teraz nie ma czasu na flirt, proszę pani!... — oświadczył napastnik, dodając przy tym:

— Tu pani ma z powrotem trzydzieści rubli, nie możemy przecież pani zostawić bez pieniędzy... A więc niech pani przyjdzie w góry, do Selim-Chana! Selim-Chan jest bardzo gościnnie...

Napastnik uklonił się grzecznie i poszedł razem z innymi do następnych przedziałów.

Na torze kolejowym stało na straży dwudziestu napastników. Pozostali byli w wagonach, gdzie przeprowadzali „rewizję” wśród pasażerów.

Nagle dał się słyszeć w ciszy nocnej daleki, ale silny gwizd lokomotywy. Dwa świecące punkciki wdarły się w nieprzeniknioną ciemność... Punkciki stawały się coraz większe i większe...

Napastnicy zaczęli szybko wyskakiwać z wagonów...

(Dalszy ciąg jutro)

Niemcy przygotowane do wojny

Wyposażona w nowoczesny sprzęt, armia niemiecka groźną przestrogą dla sąsiadów

Francuski generał Niessel za miesiąc niedawno na łamach jednego z pism obszerny artykuł, omawiający wojenne możliwości Niemiec.

Przedstawione przez autora dane zasługują na uwagę, generał Niessel bowiem uważany jest powszechnie we Francji za najlepszego znawcę wojskowych stosunków III Rzeszy. W Polsce znany jest on również. Przez pewien czas przebywał on u nas w charakterze szefa wojskowej misji francuskiej.

Na wstępie swej pracy Niessel omawia wyniki reform, które planowo obejmują wszystkie po kolei dziedziny życia obywatela niemieckiego.

Plan kanclerza Hitlera

Wprowadzenie w czyn czteroletniego planu kanclerza Hitlera dało w rezultacie Rzeszy wiele tysięcy kilometrów nowych dróg bitych. Sieć ich pokryła całą powierzchnię kraju, umożliwiając zapewnienie sprawnej i szybkiej komunikacji.

Niezależnie od tego zwrócono baczna uwagę na rozwój i udokonałenie kolejnictwa. Te dwa czynniki w połączeniu ze stojącą na wysokim poziomie motoryzacja kraju, dają Niemcom możliwość wyjątkowo szybkiego przeprowadzenia mobilizacji oraz skoncentrowania większych sił dla wykonania uderzenia.

Wyniki doświadczeń, zebranych podczas zakrojonych na wielką skalę manewrów dowiodły, iż wszelkie przegrupowania oddziałów oraz dokonywanie transportów sprzętu i broni znacznie lepiej kalkuluje się przy użyciu samochodów, niż kolei.

Według dokonanych obliczeń okazało się, że przesuwanie transportów samochodami odbywa się dwa razy szybciej, niż przy użyciu wojskowego taboru kolejowego.

W ramach wyposażenia technicznego armii znajduje się kołupa, licząca około 80 pułków samochodowych, przeznaczonych wyłącznie tylko do celów mobilizacji.

Ważne uprawnienia dla ministra

Idąc po linii jak najszybszego jej przeprowadzenia, dano poza tym bardzo ważne uprawnienia ministrowi spraw wojskowych: może on mianowicie zarządzić powołanie całej rezerwy pod broń, nie potrzebując uzyskiwać uprzedniego zezwolenia parlamentu i rządu.

Te właśnie ułatwienia, twier-

dzi Niessel, dadzą Niemcom możliwość kompletnego zakończenia mobilizacji już na trzeci dzień po jej ogłoszeniu.

Wiadomo jest powszechnie, że z chwilą wypowiedzenia wojny, każdy z przeciwników dążyć będzie całą siłą do tego, aby toczyć ją nie na swoim terenie. Unika się przez to spustoszenia własnego kraju, co jest niezmierznie ważne.

Kwestie te Niemcy postarali się rozwiązać. Wzdłuż wszystkich granic, a zwłaszcza polskiej i francuskiej, zgrupowane są już teraz oddziały straży, t. zw. „Grenzschutz”. Są one kadra i ośrodkiem, do których w chwili wybuchu wojny zgłoszą się natychmiast najbliżsi znajdujący się rezerwiści.

Takie rozwiązanie sprawy daje możliwość dostępnym natychmiastowej gotowości bojowej. Ogólny stan liczebny „Grenzschutz” wynosi około 90 pułków piechoty, wyposażonych w najbardziej nowoczesny sprzęt wojenny. Siła ta zapewnić jest w stanie nie przekroczenie przez przeciwnika granicy przez dłuższy czas.

Dla przeprowadzenia pierwszych poczynań wojennych, które są niezmiernie ważne dla pomysłowych wyników dalszej akcji, przeznaczono specjalne grupy operacyjne. Zaopatrzone w wielką ilość mechanicznych środków przewozowych oraz lekkich czołgów, mogą one być z łatwością przerzucone z odcinka na odcinek, gdy zajdzie tego potrzeba.

Powszechny obowiązek służby wojskowej

Wprowadzenie powszechnego obowiązku służby wojskowej dało Niemcom możliwość sformowania około 170 pułków piechoty. Jest to etat pokojowy; gdy jednak doliczyć do tego rezerwę, okazuje się, iż III Rzesza będzie w stanie postawić pod broń jeszcze 105 pułków dodatkowych i 35 brygad, t. zw. obrony krajowej.

Ogólnie biorąc, na wypadek wojny Niemcy zdolne są wystawić około 150 dywizji piechoty. Gdy dodamy do tego inne rodzaje broni, łatwo uprzytomnić sobie potęgę tej armii.

W rozbudowywaniu sił powietrznych największą uwagę zwraca się w Niemczech na ilość i jakość samolotów niszczycielskich. Liczne fabryki („Junkers”, „Heinkel”, „Fieseler”, „Albatros” i wiele innych) wypuszczają na świat hałmontażowych coraz to dosko-

nałsze aparaty bojowe.

Równolegle z tym idzie rozwój lotnictwa myśliwskiego, liniowego i szturmowego.

Cały kraj pokryty jest gęstym łańcuchem lotnisk, przy których znajdują się parki lotnicze, których warsztaty zdolne są przeprowadzić nawet najbardziej poważne remonty.

Kwestie zaopatrzenia rozwiązano w Rzeszy przez daleko posuniętą mobilizację całego przemysłu. Zapewni to sprawne wyposażenie znajdujące się na froncie armii we wszystkie, po trzeba do walki środki.

Widmo przyszłej wojny

Na każdym kroku widzi się

już teraz w Niemczech nastawienie do przyszłej wojny. Ludność przeszkala się intensywnie w obronie przeciwgazowej i przeciwlotniczej, buduje się schrony, produkuje miliony marek i sprzętu obronnego.

Przetresliwszy wzięte na siebie w Traktacie Wersalskim zobowiązania, Niemcy szybkimi krokami dążą do odzyskania przedwojennej pozycji w świecie. Trudno się ludzi aby przy gotowania militarne mały na celu wyłącznie zapewnienie ewentualnej obrony granic.

Polska w pierwszym rzędzie zwracać musi baczna uwagę na swego zachodniego sąsiada, aby nie narazić się w przyszłości na smutne następstwa jego bojowych przygotowań.

Zamiast futer... rupiecie

„Cudotwórcy” zostali skazani na długoletnie więzienie

Wczoraj na wokandy Sąd Okręgowy w Warszawie znalazła się sprawa, świadcząca o niezwykłych sposobach złodziei w warszawskich.

Właściciel sklepu futer Benjamin Nissenbaum, wystawił na targach futrzanych w wyniku próby swego towaru. Transport do Wilna załatwiła pewna firma ekspedycyjna. Po zmianie ciu targów futra tą samą drogą wracali do właściciela. Kiedy trzy olbrzymie kosze z cenną zawartością znalazły się u ekspedytora, furman jego Abram Markowski postanowił przy pomocy przedziwnego triku przywłaszczyć kosze z futrami.

Wszedłszy w porozumienie ze swymi pomocnikami, Jerolim Sopochnikiem, Berlinem Gardem i Zelikiem Tepermanem zamówił kosze tego samego wymiaru, jakiego były kosze z futrami. Do kosza tego zapakowano pełno rupieci, piecyk żelazny, cegły, następnie kosze ten zaopatrzone i oznaczone tymi samymi znakami, jakie były na autentycznych koszach.

Wtajemniczony w całą aferę kagarz zaniósł kosze z rupieciami do domu, w którym mieścił się skład Nissenbauma, i oczekiwali na wyższym piętrze.

Wóz na którym cenny ładunek eskortował pracownik Nissenbauma i urzędnik ekspedycji, zaparkował przed dom Nissenbauma.

Tragarze zaczęli znosić kosze. Markowski wziął jeden kosz na plecy i zamiast do mieszkania Nissenbauma, wszedł o piętro wyżej. Tu nastąpiła niezwykła zamiana. Kosz z futrami pozostał, a kosz z rupieciami znieśli do sklepu futer. Pozostali tragarze znieśli kosze z futrami do Nissenbauma, który pokwitował odbiór całego towaru.

Dopiero po upływie pół godziny ukryty kosze z futrami zawędrował z drugiego piętra na czekający wózek i niezwłocznie przewieziony został do małego złodziejskiej, gdzie zajęto się przepakowaniem futer w drobne paczki.

Wczorajem Nissenbaum sprawdzając, czy wszystkie futra wróciły z targów, otworzył kosze. Przy jednym omal nie dostał ataku. Zamiast futer wartości około 23.000 zł. znalazł rupiecie i polmiany piecyk. Zrozpaczony zawiadomił Urząd Śledczy, który zajął się odszukiwaniem pomysłowych złodziei.

Po przeprowadzeniu dochodzenia i dzięki poufnej informacjom, policja natrafiła na mieszkanie krawca Kiełmana, u którego futra były przechowywane.

najbardziej znanych marek światowych. z przyborami do haftowania, merckow, cerów i t. d. GOTÓWKA — RATAM! Dostawa na koszt firmy. Centrali Maszyn, wysła bezpłatnie: CENTRAJA MASZYN, KRAKÓW ul. Długa Nr. 109. A.

PRZECIWI GRUPIE KATAROM I PRZECIWI NIEM

Nie znalazłono zresztą wszystkich. Brakowało kilkadziesiąt listów, skunksów, łącznej wartości około 8.000 zł.

Abram Markowski zlecił uciec do Gdańska, skąd przedostał się do Ameryki. Wszystkich jego współników z Sapochnikiem, Gardem i Kiełmanem na czele, aresztowano.

Wczoraj liczna ta banda w składzie 7 osób zasiadła na ławie oskarżonych.

Przed stołem sędziowskim ustawiono olbrzymie kosze, będące dowodami rzeczowymi w sprawie. Wobec wymowy tych dowodów, oskarżeni przyznali się do winy.

Sędziemu z nich zostało skazanych na kary po dwa i dwa i pół roku więzienia.

IA'KA...A'

sprawa dziecka najwięcej radości! — Pięknie ubrana blondynka z niebieskimi oczami! Prawie pół metra duży! Mówi głośno i wyraźnie „ma-ma”, „ma-ma”. Cena lalki (w drewnianym pudle) tylko zł. 4.85. W lepsz. gatunku (mówiąca i chodząca — Nowosół) zł. 6.90. Płaci się przy odbiorze. Adres: Edward Wiśniewski, Warszawa 1, Pl. Napoleon, skr. 882. Oddz. W.

Tanowie!!! 100%

sił męskich uwieść pan, słowicie aparat „Nr 111”. Naukową broszurę wysyłamy bezpłatnie, dyktownie. „Inventor”, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 35.

Ja jestem najtwardszą przeczką

gdy skracam czas prania i zaledwie za kilka groszy pracuję przez całą noc, usuwając w prosty i nieszkodliwy sposób brud z namoczonej bielizny. Kto mnie stosuje jest bardzo zadowolony.

Henko

do mycia bielizny i tkanin. Sprzedaj tylko w paczkach. — Wystrzegaj się naśladowców!

Odroczenie dalszej raz i wy w procesie Starzyński i Sąd Sądnicki

Proces prezydenta Starzyńskiego przeciwko Władysławowi Studnickiemu uległ niespodziewanej przerwie.

Na rozprawie, Studnicki nie stawiał się, nadzysłano zaświadczenie lekarskie, iż z powodu ataku borealnej dżumy nie może przybyć do Sądu.

Przewodniczący zarządził zbieranie stanu zdrowia oskarżonego przez lekarza urzędowego. Opinia lekarza wyznaczonego z podaniem celi Studnickiego.

Wobec tego Sąd przerwał rozprawę w rozprawie do dnia 20 listopada 1937 r.

POŁ...ARMO!!

Z powodu kryzysu oddajemy 5 cennych książek tylko za zł. 3.85. Oto one: 1) Adwokat i... domowy. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majtkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spółkowe, wksłowe, kredytowe, wstrowe, wstrowe. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majtkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spółkowe, wksłowe, kredytowe, wstrowe, wstrowe.

3) Lekarz domowy. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majtkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spółkowe, wksłowe, kredytowe, wstrowe, wstrowe. 4) Tętno kieszonkowe na ciężkie choroby. Z listami. Nowe wydanie 1937 roku! Ceny kompletu 10 zł. 3.85. Płaci się przy odbiorze. Adres: Edward Wiśniewski, Warszawa, Pl. Napoleon, skr. 882, oddz. W.

WIELKA REKLAMA

WYDAWNICTWA POPULARNO-NAUKOWEGO

KAŻDY OTRZYMUJE NAGRODĘ

W celu spopularyzowania naszego epokowego dzieła p. t. „Nowoczesny Lekarz Domowy” wśród należycie warszaw. Społeczeństwa przeznaczamy cały szereg różnych nagród zupełnie bezpłatnie za trafne rozwiązanie niżej umieszczonego zadania. Oprócz tego każdy może otrzymać pę. naszych warunków następujące wartościowe premie:

ZUPEŁNIE DARMO

maszyny do szycia
aparaty radiowe
rowery damskie i męskie
patefony walizkowe
aparaty fotograficzne
skrzypce i mandoliny
oraz wielką ilość innych nagród, jak cenne dzieła literackie i t. p.

W z-r-w-m c-o-e z-r-w- d-c-

Kreski należy zastąpić literami w ten sposób, aby otrzymać znane przysłowie ludowe.

Wyczerzystaj okazję, która nadarzy się raz w życiu. Niema żadnego ryzyka — niepowodzenie wykluczone. Każdy otrzymuje nagrodę.

Odpowiedź należy przesłać na zwykłej pocztówce (15 groszy). Prosimy podać czytelny i dokładny adres. Adresować:

Wydawnictwo POPULARNO-NAUKOWE, Łódź, 6-go Sierpnia 16-69.

KRONIKA KRAKOWA

Sensacyjny proces prasowy
w Krakowie

W dniu wczorajszym miał się odbyć sensacyjny proces z oskarżenia prywatnego p. Emila Fausta z Rzeszowa, który skarży redaktora odpowiedzialnego IKC, oraz korespondenta warszawskiego tegoż pisma. Choć o wiadomość podaną z Warszawy pod rewelacyjnym tytułem „Faust ofiarujący pomoc wojenną hegusowi — niezwykła goła oszusta przybyłego z Abisynii”. Pod tym szumnym tytułem, który ukazał się w kwietniu 1936 r., znajdowała się następująca wiadomość: „We środek warszawskie władze bezpieczeństwa dokonały sensacyjnego aresztowania w związku z postawieniem w stan oskarżenia pod zarzutem narażenia państwa na zerwanie stosunków dyplomatycznych i działalności

przeciw obcemu państwu”. Z nakazu prokuratora aresztowano w jednym z podrzędnych hotelików przybyłego z Małopolski niejakiego Emila Fausta podającego się fałszywie za dziennikarza i podszywającego się pod współpracę z rozmaitymi dziennikami. Faust wyjechał swego czasu do Addis Abeby i przedstawiając się fałszywie za przedstawiciela miarodajnych czynników z Polski zaproponował Negusowi Haile Selassie dostawę materiałów wojennych jak dział przeciwlotniczych i amunicji. — Faust przebywał w Addis Abebie dłuższy czas, po czym wrócił do kraju i o jego podróży dowiedziały się władze śledcze, rozaczając nad nim obserwację, poczem postanowiono osadzić go w więzieniu. — W dalszym ciągu notatki podane są szczegóły aresztowania Fausta oraz fakt, że Faust „odwiedził redakcję kilku pism i proponował korespondencję z Addis - Abeby”. — Dowiedziawszy się Faust o treści inkryminowanego artykułu zaprzeczył kategorycznie jakoby był oszustem i podawał się fałszywie za dziennikarza, składał oszukań-

cze oferty negusowi itd. W swojej skardze podaje, że wyjechał rzeczywiście do Addis - Abeby celem założenia przedsiębiorstwa handlowego, miał również zebrać materiał dla reportaży dziennikarskich. Powróciwszy w sierpniu 1936 r. do Polski we dług złośliwego doniesienia jak twierdzi w skardze został postawiony w stan oskarżenia pod zarzutem działania rzekomo na szkodę Italii. W dalszym ciągu skargi zajmuje się Faust pomówieniem go o oszustwo i fałszywe podawanie się za dziennikarza. W kierunku tym stwierdza Faust, że początkowo na podstawie legitymacji „Światowida” oraz na podstawie legitymacji IKC, pracował dla „Tajnego Detektywa”, do czasu wyjazdu do Abisynii był korespondentem pisma IKC. z terenu rzeszowskiego. Już po powrocie z Abisynii podaje Faust, że umieszczono w koncernach pisma IKC. jego reportaże abisyńskie, jako pochodzące od specjalnego korespondenta abisyńskiego IKC. Rozprawę jednak odroczonego celem przesłuchania niejawnych się świadków. Fausta zastępuje adwokat dr. Kohane.

Za zniżkę komornego

ulgi podatkowe dla nowych domów

Nowe domy korzystają obecnie z dość dużych ulg podatkowych. W przyznawaniu tych ulg mają nastąpić pewne zmiany i odpowiednie projekty są już opracowywane.

W związku z tym organy opieki społecznej złożyły w Ministerstwie Skarbu projekt, jakie domy winny być zwolnione od podatku dochodowego i lokalowego na okres 10 lat.

Według tego projektu zwolnione mają być tylko te domy, w których znajdują się mieszkania małe, jedno i dwupokojowe. Komorne nie może przekraczać

norm, obowiązujących w domach, objętych obecnie ustawą o ochronie lokatorów.

Wielka kradzież przy ul. Kościuszki w Krakowie

Onegdaj dokonano kradzieży w mieszkaniu Jana Rybotyckiego w Krakowie przy ul. Kościuszki 73, gdzie skradziono biżuterię wartości 2.000 zł.

Organa policyjne przytrzymały robotnika Stanisława Kornafela z Krakowa, którą to biżuterię odebrano i zwrócono pokrzywdzonemu.

CZYTAJCIE I PRENUMERUJCIE
OSTATNIE WIADOMOŚCI
KRAKOWSKIE

KRAKOWSKIE OSTY...

HISTORIA KRAKOWSKICH
DACHÓW

Przyszła zima niespodziewanie. Nie prosiła o pozwolenie, ani nie starała się o wizy wjazdowe oraz dewizowe, poprostu spadła śniegiem na dachy krakowskie.

A potem zmieła i zaczyna odedzić, ale śniegi na dachach zostały i nie chcą ustąpić t. zn. ustępują na raty sypane się na głowy przechodniów ulicznych.

Wprawdzie zarządzono, aby dla ostrzeżenia ludzi, dozorców domów ustawiali na chodnikach specjalne przyrządy ostrzegawcze mówiące o tym, że na dachu znajduje się śnieg, który może lada chwila spaść — może ale nie chce.

I tak rosną owe przyrządy ostrzegawcze na ulicach, a po jezdni chodzą pieszy nie wolno.

Możeby tak zamknąć poprostu ulice i będzie spokój. Dopóki śnieg się nie namysli i nie spadnie...

Zawiadomienie!!!

Jest już na składzie
radio aparat
SUPER-PRESTO
najnowszy model

marki

„ELEKTRIT“

w fachowej firmie radiowej

„ANTENA“

KRAKÓW, STAROWIŚLNA 1

Telefon Nr 178-77

Bardzo dogodne
warunki zapłatyDostawa autem do wszystkich
miejscowości
okolice Krakowa

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Niedziela pop.: „Milioner” — wieczór „Wielka miłość”.

Poniedziałek: „Madame Butterfly”.

„MADAME BUTTERFLY” Z TEIKO KIWA daną będzie w poniedziałek dnia 22 bm. Ulubiona opera Puccini’ego z słynną interpretatorką partii nieszczęśliwej gejszy stanowi dla naszych melomanów niecodzienną atrakcję, zwłaszcza, że i reszta ról obsadzo na jest świetnymi śpiewakami.

TEATR BAGATELA.

„Plotki Krakowa” rewia, oraz film „Niebezpieczny kochanek”

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Ślubowanie”
APOLLO: „Eskapada”
ATLANTIC: „Taylor” i „Teodora szaleje”.

MUZEU: „Bohaterowie Svbiru”
PROMIEN: „Atak o świcie”
STELLA: „Ochłaja zgrozy”
Świt: „Niedorajda”
SZTUKA: „Spotkali się w Paryżu”
UCIECHA: „Król i chórystka”
WANDA: „Gdy kwitną bzy”.

Radio

Kraków, godz. 8.30. Pogad. dla rolników: „Co nam dać winny doświadczenia polowe” 8.40 Płyty 11 Płyty 13 Kronika artystyczna Krakowa, 15.45 Gawęda niedzielna 16 Wiad. bieżące 19.35 Program na jutro 19.40 Muzyka jazzowa 20.35 Lok. wiad sport. 23 Muzyka taneczna.

PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD POGRZEBOWY w Krakowie
„CONCORDIA”
JANA WOLNEGO

PL. SZCZEPAŃSKI 2. — TEL. 103-31
urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów.
Mniej zamożnym daleko idące ustępstwa.

KASJER KUCHNI POLICYJNEJ
OSKARŻONY O SPRZENIEWIERZENIE
SKAZANY
NA 1 ROK WIEZIENIA

Sąd krakowski rozpatrywał wczoraj sprawę Mariana Kowalczyka b. posterunkowego PP., który prowadząc kuchnię policyjną w Krakowie a zarazem będąc kasjerem przywłaszczył sobie około 400 zł. następnie podrobił pokwitowanie oraz taki dokument użył.

Sąd skazał Kowalczyka na 1 rok więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Bartynowski, oskarżał prokurator dr. Kindler.

Rozprawa Żelaznego przerwana
do 4 grudnia

W dniu wczorajszym dr Klimczyk postawił wniosek o odczytanie dokumentów nadesłanych z więzienia rzeszowskiego, odnoszących się do oskarżonego Żelaznego i jego ucieczki.

Obrońca dr. Kruh wnosi o odroczenie rozprawy celem przeprowadzenia wizji lokalnej, o zarekwirowanie rewolweru systemu F. N. post. Szczuckiego, dla stwierdzenia, że kula, która zabiła śp. Gądkę mogła także pochodzić z rewolweru post. Szczuckiego, jak i z rewolweru tej samej marki znalezionej u oskarżonego Żelaznego.

Po naradzie przewodniczący

ogłosił decyzję trybunału u względnając wniosek obrony jedynie o zbadanie rewolweru post. Szczuckiego i w tym celu rozprawę odroczył do dnia 4-go grudnia br.

Strzelanina za bandytami
w Prokocimiu

W dniu wczorajszym mieszkańcy Prokocimia zostali zaalarmowani gęstymi strzałami. Jak się okazało, policja wysłuchiła 4 znanych bandytów i włamywaczy, którzy przewieźli towary pochodzące z kradzieży z ul. Krakowskiej.

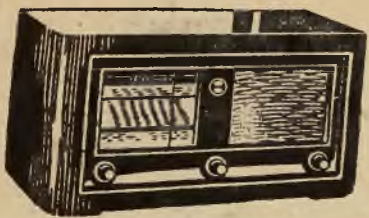
Celem ich ujęcia, policja oddała kilka strzałów, nie raniąc nikogo. Bandyci pozostawili towary i poczęli uciekać. Policja prowadzi w dalszym ciągu pościg i w najbliższym czasie doprowadzi do ujęcia włamywaczy.

KRWAWA ZBRODNI
PRZY UL. STAROWIŚLNEJ

W dniu wczorajszym przyjeżdżał do mieszkania Szymona Lustiga w Krakowie przy ul. Starowiślnej 33, Władysław Ostrowski, lat 31, który w sprzeczce ze Stanisławem Sierczyskim został tak pobity, że z powodu odniesionych ran zmarł na miejscu.

Zwłoki przewiezione zostały do Zakładu Medycyny Sądowej, a sprawcą zajęła się policja.

Oblawa na terenie Krakowa
Wczoraj przeprowadzone obławę na terenie I. Komisariatu i plantach. Zatrzymano 41 prostytutek i 15 mężczyzn alfonów.

Radio TELEFUNKEN demonstruje i sprzedaje na bardzo dogodnych warunkach

Autoryzowana firma
POLSKI DOM HANDLOWY
KRISCHER
KRAKÓW, FLORIAŃSKA 9.

ODCZYT O LECZENIU INWALIDÓW. W czwartek dn. 25 bm. o godz. 18 odbędzie się w Świetlicy Zw. Inwalidów Wojennych R. P. przy ul. św. Filipa 15 w Krakowie odczyt p. dr. Ciećkiewicza pt „Leczenie inwalidów wojennych i wojskowych w świetle nowej instrukcji dla Ubezpieczalni Społecznej”. Wstęp bezpłatny. Zarząd uprasza członków o liczny udział.